

UNIVERSITATEA DE STAT
DIN MOLDOVA

RAPORT 2014-2015

COMISIA DE ASIGURARE A CALITĂȚII A FACULTĂȚII ȘTIINȚE ECONOMICE

Iunie 18, 2015

RAPORT 2014-2015

COMISIA DE ASIGURARE A CALITĂȚII A FACULTĂȚII ȘTIINȚE ECONOMICE

Facultatea de Științe economice a Universității de Stat din Moldova a dezvoltat, de-a lungul anilor, o varietate de practici, metode și structuri, pe care le-a proiectat și le-a aplicat în mod independent, în conformitate cu autonomia universitară. Aceste mecanisme au în vedere aplicarea standardelor naționale, dar și ale celor europene privind asigurarea calității la nivelul tuturor activităților pe care le desfășoară: cele de conducere, cercetare, predare-învățare, în conformitate cu „Declarația de la Bologna, 1999, Carta USM, Regulamentul USM de organizare și funcționare a comisiilor de asigurare a calitatii și cu standardele prevăzute de ANACIP. Aceste practici și metode s-au constituit într-un plan clar de măsuri pentru asigurarea calității care a fost mediatizat prin discutarea acestor măsuri în Consiliul Facultății și la nivelul fiecărei catedre.

Evaluarea calității la nivelul facultății se face prin membrii Comisiei de asigurare a calității, cu supervizarea Consiliului Facultății. Comisia de asigurare a calității este formată din reprezentanții:

- Biroului Facultății,
- Consiliului Facultății,
- corpului profesoral de la fiecare catedră,
- studenților,
- angajatorului.

Comisia de Asigurare a Calității a Facultății Științe Economice se întrunește în ședințe cel puțin odată la 2 luni, la care sunt puse în discuție probleme privind asigurarea și îmbunătățirea calității programelor de studiu și în cercetare. La necesitate se instituie grupuri de lucru pentru elaborare de chestionare, ghiduri, recomandări privind asigurarea calității, spre exemplu:

- Recomandări privind formularea cerințelor față de produsele lucrului individual și criteriile de apreciere a acestora;
- Recomandări privind acceptarea spre evaluare cursuri, manuale, alte lucrări didactico-metodice;
- Recomandări privind criteriile de evaluare a produselor lucrului individual;

- Elaborare Chestionare de evaluare a satisfacției studenților.

Comisia de Asigurare a Calității a Facultății Științe Economice are următoarele atribuții:

- Ghidează elaborarea și evaluează curriculum-urile pentru unitățile de curs/modulele din planul de învățământ pentru ciclul I, licență și ciclul II, master, precum și repartizarea judicioasă a creditelor transferabile.
- Evaluează și propune Consiliului Facultății modificarea periodică a planurilor de învățământ, în funcție de înnoirea informației științifice, de particularitățile programelor de studii, de cerințele pieței muncii, de opțiunile studenților etc.
- Evaluează modalitatea realizării lucrului individual de către studenți și procedurilor întreprinse de profesori pentru eficientizarea lui.
- Examinează elaborarea textelor de lecții, participă la evaluarea colegială a cadrelor didactice și evaluarea de către studenți a prestației cadrelor didactice și a ofertei universitare.
- Efectuează analize ale activității metodico-didactice a cadrelor didactice angajate la catedră, a lucrărilor cu caracter didactic și științific elaborate de acestea, eliberând avize în cazul participării cadrelor didactice la concursuri de ocupare a postului sau la solicitare.
- Participă la evaluarea performanțelor cadrelor didactico-științifice care participă la concursurile: „Cel mai bun profesor” și „Gradația de merit” etc.

În conformitate cu reglementările în vigoare, Comisia de asigurare a calității a Facultății întocmește anual un raport de analiză a principalelor domenii de activitate și măsurile ce se impun, care sunt înaintate Consiliului Facultății.

Conform planului de activitate pentru anul de studii 2014-2015, Comisia de Asigurare a Calității a Facultății Științe Economice raportează următoarele activități:

În anul 2014-2015, Comisia de asigurare a calității a Facultății Științe economice, conform Planului de activitate au avut loc 8 ședințe de lucru, în cadrul cărora au fost discutate și aprobate pentru publicare:

Note de curs – 6 titluri (pentru prima dată)

Note de curs – 2 titluri (spre reeditare)

Culegeri de probleme pentru lucrul individual la disciplina Marketing – 1 titlu

Ghid privind elaborarea și perfectarea tezei de licență la specialitatea 364.1 Finanțe și Bănci. - 1

Monografii – 2 titluri

Comisia de Asigurare a Calității a FȘE a elaborat **Cerințe înaintate față de materialele didactice și metodic-științifice** (*Anexa I*), care vor fi depuse spre evaluare a calității în vederea recomandării spre editare. Necesitatea acestor Recomandări a rezultat din nevoia de îmbunătățire a calității lucrărilor metodic-didactice înaintate spre evaluare. Aceste Recomandări au fost aprobate de Consiliul Științific la ședința din decembrie 2014

În cadrul mai multor ședințe au fost discutate și aprobate:

- Subiectele pentru examenele de licență;
- Curriculele la disciplinele predate;
- Planurile de învățământ pentru ciclul I și II
- Subiectele pentru examenele de admitere la masterat în anul 2015.

Activitățile cu impact mai semnificativ la care au participat membrii Comisiei de Calitate au fost următoarele:

1. Actualizarea componenței comisiei pentru asigurarea calității la nivelul facultății

În luna septembrie 2014, componența Comisiei de Asigurare a Calității a FȘE a fost actualizată. Ca parteneri importanți în vederea asigurării Calității la facultate sunt reprezentanții studenților înaintați de către reprezentanții acestora, fiind aleși de șefii de grupe. Astfel, în componența Comisiei sunt 3 studenți de la fiecare ciclu (Licență, Masterat, doctorat) câte unul și un reprezentant al pieței muncii (Copăceanu Cristina).

Componența Comisiei Calității a Facultății Științe Economice în anul 2014-2015:

1. **Ulian Galina**, doctor habilitat, profesor universitar – decanul FȘE
2. **Maria Cojocaru**, doctor, conferentiar universitar – prodecan FȘE, **președinte al Comisiei**
3. **Lucia Castraveț**, doctor, conferentiar universitar – prodecan FȘE
4. **Ala Garștea**, lector superior universitar – prodecan FȘE
5. **Dolghi Cristina**, doctor, conferentiar universitar – șef catedră Contabilitate și informatică Economică
6. **Ștefaniuc Olga**, doctor, conferentiar universitar – șef catedră Finanțe și Bănci

7. **Onofrei Alexandru**, doctor habilitat, profesor universitar - șef catedră Economie, Marketing și Turism
8. **Jalencu Marian**, doctor, conferențiar universitar – șef catedră Administrarea Afacerilor
9. **Lușmanschi Galina**, doctor, conferențiar universitar, catedra Contabilitate și informatică Economică
10. **Postica Maia**, doctor, conferențiar universitar, catedra Administrarea Afacerilor
11. **Buzdugan Adriana**, doctor, lector superior universitar, catedra Economie, Marketing și Turism
12. **Mihalachi Ruslan**, doctor, lector universitar, catedra Finante și Bănci
13. **Copăceanu Cristina**, Șef Serviciul Audit intern, reprezentant al angajatorilor
14. **Gheorghîța Eugenia**, studentă ciclul III
15. **Gogolnicenco Elena**, studentă ciclul II
16. **Ulian Ecaterina**, studenta ciclul I

La ședința din luna octombrie 2014 a fost aprobată componența Comisiei de audit intern al Sistemului de management al Calității la Facultatea Științe Economice :

Nr. Crt.	Numele, prenumele
----------	-------------------

1. Hămuraru Maria, dr., conf. univ.
2. Prodan Nicolae, dr., conf. univ.
3. Filip Angela, dr., conf. univ.
4. Mironov Svetlana, dr., conf. univ.
5. Gheorghîța Eugenia, student ciclul III

La aceeași ședință a fost prezentat, discutat și aprobat Programul de audit intern al calității (Anexa 2).

2. Actualizarea și îmbunătățirea conținutului procedurilor de evaluare a activității individuale a studenților

În anul de studii precedent (2013-2014), vederea verificării corectitudinii estimării volumului de muncă pretins studenților pentru realizarea sarcinilor și studiul individual s-a elaborat și s-a recomandat utilizarea *Chestionarului percepțiilor și opiniei studentului asupra volumului de lucru la disciplinele de specialitate* (Anexa 3), aprobat de către Consiliul Facultății Științe Economice drept instrument de verificare a corectitudinii estimării volumului de muncă pretins studenților pentru elaborarea produsului/produselor lucrului individual al studenților.

În luna decembrie 2014 a fost aplicat *Chestionarul percepțiilor și opiniei studentului asupra volumului de lucru la disciplinele de specialitate* la studenții anului III ciclul I licență (Anexa 3). Rezultatele chestionării (au fost aplicate 102 chestionare) au scos în evidență următoarele aspecte :

- 1) Unele discipline le solicită prea mult timp pentru a elabora produsul activității individuale (uneori li se solicită câte un referat la fiecare temă) – circa 76% din studentii chestionați;
- 2) Cerințele față de același tip de produs (spre exemplu – referat sunt diferite, iar deseori titularul disciplinei consideră că studentul le cunoaște deja, cu toate că acestea nu au fost comunicate studenților) – 64% din respondenți.
- 3) Studenților nu le este clar după care criterii sunt evaluate produsele activității lor individuale (50 la sută).

Aceste aspecte au fost comunicate la ședința Comisiei de asigurare a calității și a fost constituit grupul de lucru. În conformitate cu activitățile planificate pentru luna februarie 2014 au fost elaborate cerințe privind perfectarea capitolului VI LUCRUL INDIVIDUAL din curricula disciplinei conform Recomandărilor elaborate de Comisia Calității a Facultății Științe Economice (Anexa 4) și propuse spre aprobare Consiliului Științific al FSE (24 februarie 2014), adaptând produsele la specificul disciplinei predate.

La Consiliul Științific s-a decis:

1. A aduce la cunoștința cadrelor didactice de la catedre despre Decizia Consiliului Facultății Științe Economice din 24 februarie 2014 cu privire la perfectarea capitolului VI LUCRUL INDIVIDUAL din curricula disciplinei.
2. Conform Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr. 726 din septembrie 2010, 50% din timpul rezervat pentru studiu individual, îl va constitui studiul individual ghidat de profesor. În învățământul cu frecvență redusă timpul rezervat pentru studiul individual ghidat de profesor nu poate fi mai mic de 25% din timpul rezervat pentru lucrul individual.
Studiul individual ghidat de profesor include studiul și consultații suplimentare pentru

studentii, care întâmpină dificultăți la realizarea sarcinilor din cadrul cursului, inclusiv la realizarea și evaluarea produselor lucrului individual.

Produsul lucrului individual va fi evaluat în afara orelor de curs și seminar/laborator.

3. Cadrele didactice, titularii de disciplină vor perfecta capitolul VI LUCRUL INDIVIDUAL din curricula disciplinei conform Recomandărilor elaborate de Comisia Calității a Facultății Științe Economice, adaptând produsele la specificul disciplinei predate. Termenul de perfectare este: 17.03.2014 – 24.03.2014.
4. La finele semestrului, se recomandă utilizarea chestionarului, aprobat de către Consiliul Facultății Științe Economice drept instrument de verificare a corectitudinii estimării volumului de muncă pretins studenților pentru elaborarea produsului/produselor lucrului individual al studenților.

3. Supervizarea activităților de autoevaluare și evaluare a cadrelor didactice

Conform planului de activitatea a Comisiei de Asigurare a calității la Facultatea Științe economice în perioada 25 martie – 29 martie 2015 au fost chestionați 224 studenți ai ciclului I și 2. Chestionarul a conținut 21 indicatori (Anexa 5).

În baza rezultatelor obținute prin chestionare s-au constatat următoarele:

- este necesar de atras atenția studenților asupra dispozițiilor Regulamentului instituțional privind evaluarea randamentului academic;
- în opinia studenților profesorii stimulează gândirea creativă și critică într-o măsură insuficientă;
- nu toți profesorii oferă consultații înainte de examen;
- circa 26% din studenți au recunoscut că copiază la examen pentru a-și asigura o notă mai bună.
- Unii studenți nu știu că au dreptul să contesteze nota la examen (6%).

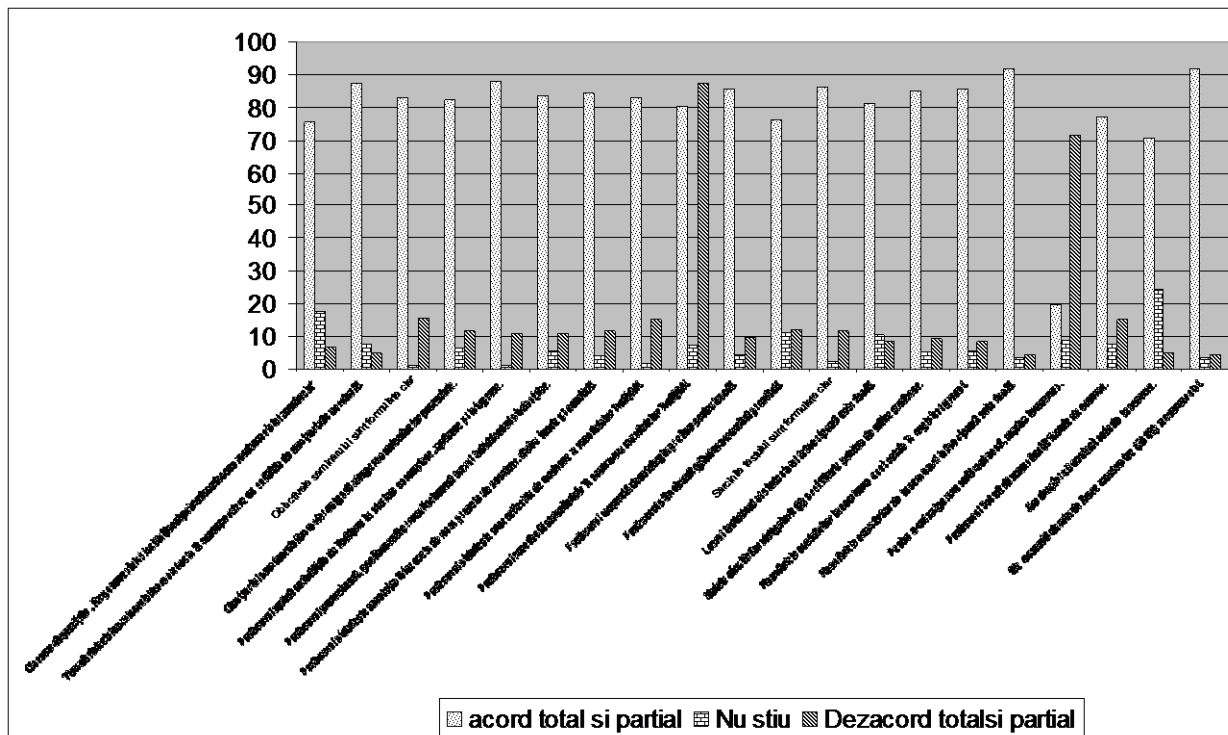

Figura 1. Criterii de evaluare a calitatii seminarului/cursului, %

Din numărul total de studenți chestionați, 82% au dat o apreciere foarte bună și bună cursurilor/seminarelor; 13,4% - satisfăcător și 4,5% - slab și foarte slab. (rezultatele chestionării sunt anexate la raport).

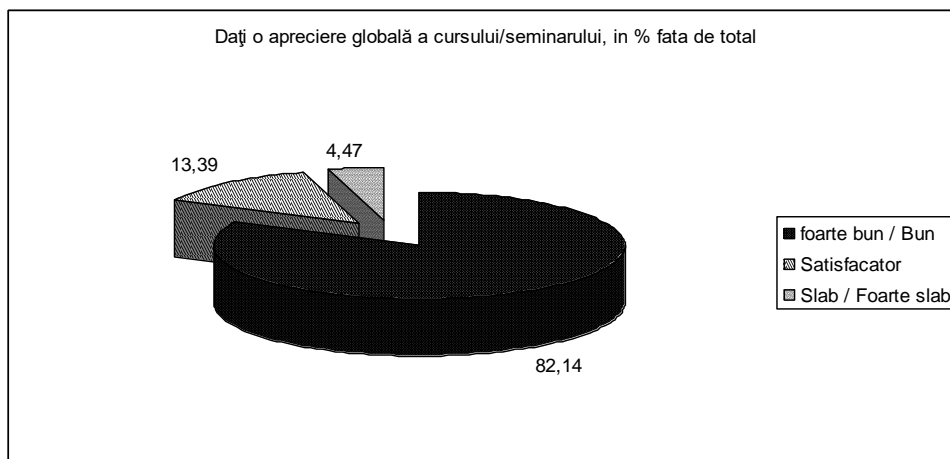

Figura 2. Diagrama structurala a aprecierii globale a cursurilor/seminarelor la disciplinele predate de catre cadrele didactice din cadrul Facultatii Stiinte economice, in % fata de total

Acest raport a fost prezentat în Ședința Consiliul Științific al FȘE, la care s-a decis:

1. **cadrele didactice:** la începutul semestrului să aducă la cunoștința studenților modalitatea de evaluare, conținutul curriculumului, forma lucrului individual și termenele prezentării.
2. **șefii de catedră:** să asigure condiții de conlucrare între titularii de curs și cadrele didactice care predau la seminare, în vederea îmbunătățirii indicatorilor privind corelarea între orele de curs și orele de seminar.
3. **președintele Comisiei calității:** de dat propuneri privind revizuirea conținutului și aspectului registrului grupei, în care să fie inclus extras din Regulamentul instituțional privind evaluarea randamentului academic, ceea ce se referă la evaluare.
4. **decanatul:** să elaboreze până la examen un orar al consultațiilor pentru examen și de adus la cunoștința studenților; de anexat la registrul grupei calendarul academic pentru anul respectiv de studii.

4. Elaborarea și aprobarea programului tematic de formări în vederea îmbunătățirii calității activității de predare-învățare și evaluare

În vederea perfecționării și îmbunătățirii procesului de evaluare a competențelor 38 cadre didactico-științifice (două grupe) au participat la Seminarul Metodic de formare ”Testul clasic” cu durata de 4 ore academice (la 6 noiembrie 2014, formator – dna Nina Bernaz, dr., conf.univ.), pentru elaborarea testului clasic, pentru a diversifica conținutul testelor și formele de teste aplicate în evaluarea competențelor. Lista este anexată în Anexa 6.

În completarea acestei formări, Cadrele didactice ale facultății au fost formate în privința utilizării oportunităților platformei MOODLE în sesiunea de admitere la masterat. Scopul acestei formări a fost realizarea testelor on-line.

5. Elaborarea de măsuri în vederea creșterii dimensiunii internaționale a programelor de studiu

În vederea impulsivării proceselor de internaționalizare prin creșterea mobilității personalului și a ofertei de cursuri oferite în limba engleză, în aprilie 2015 au fost elaborate listele cadrelor didactice, care vor studia intensiv limba engleză până la nivelul B2, pentru a asigura programele oferite de către Facultatea Științe economice și cu predare în limba engleză (la moment cursurile se oferă în limba română și limba rusă). În baza deciziei Comisiei de asigurare a Calității, conducerea Facultății a înaintat un demers către Conducerea USM în

vederea organizării cursurilor de studiere intensivă a limbii engleze pentru un număr de 22 cadre didactice de la Facultate. În rezultatul acestui demers, începând cu anul universitar 2015-2016 va începe cursul de studiere intensivă a limbii engleze.

Un factor important pentru asigurarea calității ofertei educaționale este și mobilitatea academică și de cercetare a cadrelor didactice. Facultatea Științe Economice susține și promovează acest deziderat. În acest scop, la 23.10.2014, în ședința Seminarului Științifico-Metodic a fost abordată o temă specială ”Internaționalizarea învățământului superior: impact și necesitate”, la care au participat cu comunicări : Maria Cojocaru, dr., conf. Univ., Președintele Comisiei de Asigurare a Calității, Diana Grozav, Centrul de Proiecte Internaționale al Academiei de Științe a Moldovei, Tatiana Covalschi, participant la stagii de mobilitate (IANUS ș.a.).

Au fost puse în discuție probleme și oportunități de mobilitate atât pentru studenți, cât și pentru cadrele didactice. De asemenea, au oferite repere cu referire la formele de internaționalizare, tipurile de mobilitate, tendințele internaționalizării în Uniunea Europeană și în lume. La aceste subiecte s-a referit prezentarea dnei Maria Cojocaru ”Internaționalizarea învățământului superior: impact și necesitate”. Obiectivele prezentării au fost:

- Conștientizarea importanței internaționalizării în sistemul de cercetare – educație;
- Prezentarea motivațiilor și barierelor internaționalizării;
- Promovarea și impulsivarea proceselor și instrumentelor internaționalizării în domeniile cercetare – învățământ superior la Facultatea Științe economice a Universității de Stat din Moldova.

Reprezentatul Centrului de Proiecte Internaționale a AȘM s-a referit la oportunitățile pe care le oferă Uniunea Europeană, mai ales prin Orizont 2020 și alte proiecte internaționale. Tatiana Vișanu (Covalschi) si-a împărtășit experiența proprie din realizarea stagiului de mobilitate de cercetare în cadrul proiectului IANUS la Universitatea Al.I.Cuza din Iași, România.

6. Elaborarea de recomandări cu privire la îmbunătățirea realizării stagiilor de practică de către studenți

În anul 2014 – 2015 la toate catedrele de profil au elaborat pentru toate programele de studiu curriculum integrat al stagiilor de practică, în care au fost specificate reguli și cerințe clare

pentru studenți, dar și pentru coordonatorii stagiului atât din partea facultății, cât și de la unitatea de practică – partener.

Unul din aspectele importante în asigurarea calității studiilor universitare este conlucrarea cu reprezentanții pieței muncii. Pentru a da o apreciere corectă realizării stagiilor de practică, a fost elaborat un *Formular de evaluare a studentului stagiar de către mentorul practicii din cadrul entității – gazdă* (Anexa 7). S-a recomandat acest Formular ca să fie introdus în Agenda practicii de producție și a practicii de master, realizându-se în acest mod feed-back-ul cu tutorii de la entitate.

7. Asigurarea cu materiale didactice a programelor de studii prin creșterea numărului de lucrări metodico-didactice de specialitate publicate de către cadrele didactico-științifice.

În acest scop se s-a efectuat analiza acoperirii cu materiale didactice pentru fiecare din disciplinele gestionale de facultate. Comisia a constatat următoarele:

Circa 30 la sută din disciplinele predate nu sunt acoperite cu cursuri elaborate de către cadrele didactice titulare de disciplină și tipărite. În acest scop s-a decis pregătirea materialelor în anul 2015 și includerea lor în Planul publicațiilor pentru anii 2016 – 2017 pentru tipărirea din contul colilor de autor destinate facultății.

8. Evaluarea dosarelor privind corespunderea punctajului apreciat de către Comisiile de evaluare din cadrul catedrelor

Au fost evaluate 15 dosare depuse pentru participarea la concursul Gradația de merit, 2014. În urma evaluării dosarelor privind corespunderea punctajului apreciat de către Comisiile de evaluare din cadrul catedrelor, prin votul unanim al membrilor Comisiei de Asigurare a Calității FȘE s-a decis aprobarea dosarelor tuturor participanților la concurs și înaintarea spre aprobare Consiliului Facultății Științe Economice. Rezultatele evaluării sunt expuse în procesul verbal nr. 8 din 16.06.2014 (Anexa 8).

Comisia de audit intern a facultății în anul universitar 2014 - 2015 a activat în conformitate cu graficul activităților de audit aprobat de către Consiliul Facultății Științe economice a USM.

Aspectele cu privire la calitate auditate în anul universitar 2014 - 2015 au fost:

1. Calitatea curriculum-ului

2. Calitatea evaluării produselor lucrului individual
3. Calitatea testelor de evaluare
4. Respectarea aplicării sistemului de credite ECTS.
5. Accesul studenților la informații de interes public
6. Asigurarea resurselor de învățare la disciplinele de specialitate.

Auditul efectuat în perioada 22 – 30 noiembrie 2014 la catedre a cuprins: evaluarea calității curriculum-ului, produselor lucrului individual, testelor de evaluare curentă, finală (Anexa 9)

Comisia a constatat un șir de neconformități care se repetă la mai multe discipline predate:

1. Lucrul individual se realizează de către studenți atât la ciclul I Licență, cât și la masterat, dar în majoritatea cazurilor produsul lucrului individual nu este corelat cu prevederile curriculum-ului la disciplină.
2. La unele discipline produsele lucrului individual prezentat se apreciază cu calificativul «admis/respins»
3. Pe produsul lucrului individual nu este indicată nota cu care a fost apreciat;
4. Unele produse ale lucrului individual nu corespund denumirii acestuia (portofoliu – care de fapt este un studiu de caz expus pe 2-3 pagini de caiet)
5. Sarcinile pentru lucrul individual nu sunt corelate cu timpul destinat acestuia (nu putem solicita studenților la o disciplină câte 5-6 referate).
6. În curriculum nu sunt clar definite strategiile de realizare și criteriile de evaluare a referatului - produs al lucrului individual.
7. Pe testele de evaluare curentă la multe discipline profesorii nu indică punctajul acordat itemilor și baremul de notare, respectiv studenților nu le este clară strategia de evaluare.
8. Complexitatea mare a sarcinilor din testul de evaluare finală nu corespunde timpului rezervat.
9. Itemii în testele de evaluare finală nu sunt sistematizați pe nivele de complexitate.

Referitor la accesul studenților la informații de interes public s-a constatat un șir de neconformități. Auditul asigurării resurselor de învățare la disciplinele de specialitate a scos în evidență un șir de aspecte care urmează a fi îmbunătățite. Evaluarea colegială a cadrelor didactice se efectuează prin completarea Registrului asistenței reciproce. S-a constatat că cadrele didactice care

activează prin cumul nu participă la evaluarea colegială. Asemenea aspecte au fost constatate la toate catedrele. Este necesar de intensificat asistența reciprocă: titular curs – lector care predă seminare, lecții practice, laborator.

Acest Raport a fost prezentat și aprobat la Ședința Consiliului Facultății Științe economice la ședința din 22.06.2015, proces verbal nr. 8

Președintele Comisiei de Asigurare a Calității

M. Cojocaru, dr., conf. univ.